

rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 15 września 2004 r.

w sprawie zwrotu kosztów przystosowania stanowisk pracy, adaptacji pomieszczeń i urządzeń do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz kosztów zatrudnienia pracownika pomagającego pracownikowi niepełnosprawnemu.

(Dz. U. Nr 215, poz. 186)

Na podstawie art. 26 ust. 9 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776, z późn. zm.) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) tryb i sposób postępowania w sprawach dotyczących zwrotu ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, zwanego dalej "Funduszem", kosztów:
 - a) poniesionych przez pracodawców w związku z przystosowaniem tworzonych lub istniejących stanowisk pracy, stosownie do potrzeb osób niepełnosprawnych wynikających z ich niepełnosprawności, zwanym dalej "przystosowaniem stanowiska", w tym kosztów rozpoznania przez służby medycyny pracy tych potrzeb,
 - b) adaptacji pomieszczeń zakładu pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych, w tym kosztów rozpoznania przez służby medycyny pracy potrzeb w tym zakresie,
 - c) adaptacji lub nabycia urządzeń ułatwiających osobie niepełnosprawnej funkcjonowanie w zakładzie pracy, w tym kosztów rozpoznania przez służby medycyny pracy potrzeb w tym zakresie,
 - d) zatrudnienia pracownika pomagającego pracownikowi niepełnosprawnemu w pracy w zakresie czynności ułatwiających komunikowanie się z otoczeniem oraz czynności niemożliwych lub trudnych do samodzielnego wykonania przez pracownika niepełnosprawnego na stanowisku pracy;
- 2) wzór wniosku i elementy umowy o zwrot kosztów, o których mowa w pkt 1;
- 3) dokumentację niezbędną do zwrotu kosztów, o których mowa w pkt 1;
- 4) sposób i terminy rozpatrywania wniosków.

§ 2. Przepisów rozporządzenia nie stosuje się do pomocy:

- 1) udzielanej w sektorze górnictwa i budownictwa okrętowego;
- 2) udzielanej dla działalności związanej z eksportem, jeżeli pomoc jest bezpośrednio związana z ilością eksportowanych produktów, utworzeniem i funkcjonowaniem sieci dystrybucyjnej lub innymi wydatkami bieżącymi związanymi z prowadzeniem działalności eksportowej;
- 3) uwarunkowanej pierwszeństwem użycia towarów produkcji krajowej;
- 4) udzielanej podmiotom prowadzącym działalność gospodarczą, które znajdują się w trudnej sytuacji ekonomicznej i realizują plan restrukturyzacji;
- 5) udzielanej podmiotom prowadzącym działalność gospodarczą, które otrzymują regionalną pomoc indywidualną przeznaczoną na wsparcie dużych projektów inwestycyjnych - w zakresie realizacji tych projektów;
- 6) udzielanej w sektorze transportu.

§ 3. Zwrot kosztów, o których mowa w § 1 pkt 1, pracodawcom będącym przedsiębiorcami w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie

działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 173, poz. 1807) oraz innym podmiotom prowadzącym działalność gospodarczą dokonywany w związku z prowadzeniem tej działalności, stanowi pomoc publiczną, do której mają zastosowanie przepisy rozporządzenia Komisji (WE) nr 2204/2002 z dnia 5 grudnia 2002 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy państwa w zakresie zatrudnienia (Dz. Urz. WE L 337 z 13.12.2002).

§ 4. 1. Pracodawca, o którym mowa w art. 26 ust. 1 lub art. 26d ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, zwanej dalej "ustawą", ubiegający się o zwrot kosztów, o których mowa w § 1 pkt 1, składa wniosek do starosty (prezydenta miasta na prawach powiatu) właściwego ze względu na miejsce zatrudnienia osób niepełnosprawnych.

2. Wzór wniosku pracodawcy o zwrot ze środków Funduszu kosztów, o których mowa w ust. 1, określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

3. Pracodawca będący starostą (prezydentem miasta na prawach powiatu) składa wniosek do Prezesa Zarządu Funduszu za pośrednictwem oddziału Funduszu, właściwego ze względu na siedzibę tego pracodawcy.

4. Wzór wniosku starosty (prezydenta miasta na prawach powiatu) o zwrot ze środków Funduszu kosztów, o których mowa w ust. 1, określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

5. Do wniosku pracodawca i starosta (prezydent miasta na prawach powiatu), zwani dalej "wnioskodawcami", dołączają odpowiednio:

- 1) kopię dokumentu poświadczającego formę prawną prowadzenia działalności:
 - a) zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej,
 - b) wyciąg z rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego i aktu notarialnego - w przypadku osób prawnych,
 - c) umowę spółki cywilnej potwierdzoną w urzędzie skarbowym,
 - d) w szczególnych przypadkach koncesje lub pozwolenie na prowadzenie działalności, jeżeli działalność ta, zgodnie z odrębnymi przepisami, takiej koncesji lub pozwolenia wymaga;
- 2) kopię dokumentu określającego tytuł prawny do nieruchomości, budynku, lokalu lub pomieszczenia, w którym mają zostać przystosowane stanowiska pracy albo adaptowane pomieszczenia;
- 3) zaświadczenie z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o niezaleganiu w opłacaniu należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych;
- 4) dokumenty z urzędu skarbowego:
 - a) dla osób opłacających zryczałtowany podatek - informacje o jego wysokości, za okres dwóch ubiegłych lat, a w przypadku pracodawcy działającego krócej niż 2 lata - za okres co najmniej 12 miesięcy,
 - b) decyzję o ewentualnym zwolnieniu z podatków wydaną na podstawie art. 22 lub art. 67 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 137, poz. 926, z późn. zm.³⁾), zwanej dalej "Ordynacją",
 - c) zaświadczenie o niezaleganiu z podatkami;
- 5) decyzję o ewentualnym zwolnieniu z podatku akcyzowego wydaną na podstawie art. 22 lub art. 67 Ordynacji;
- 6) sprawozdanie finansowe, na które składają się bilans, rachunek zysków i strat oraz informacja dodatkowa sporządzone stosownie do przepisów o rachunkowości za okres dwóch ubiegłych lat, a w przypadku pracodawcy działającego przez okres krótszy niż dwa lata - za okres co najmniej 12 miesięcy;
- 7) roczny bilans jednostki samorządu terytorialnego sporządzany zgodnie z przepisami w sprawie szczegółowych zasad rachunkowości oraz planów kont dla

- budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych za rok poprzedni;
- 8) kwartalne sprawozdanie Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń jednostki samorządu terytorialnego za czwarty kwartał roku poprzedniego zgodnie z przepisami w sprawie sprawozdawczości budżetowej;
 - 9) zaświadczenie o zarejestrowaniu w Wojewódzkim Urzędzie Statystycznym i nadaniu numeru statystycznego REGON;
 - 10) kopię decyzji o nadaniu numeru identyfikacji podatkowej NIP;
 - 11) informację o pomocy publicznej udzielonej wnioskodawcy, zgodnie z przepisami rozporządzenia Komisji (WE) nr 2204/2002 z dnia 5 grudnia 2002 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy państwa w zakresie zatrudnienia;
 - 12) aktualną informację o niezaleganiu z wymagalnymi zobowiązaniami wobec Funduszu.

§ 5. 1. Przy rozpatrywaniu wniosków o zwrot kosztów, o których mowa w § 1 pkt 1, bierze się pod uwagę w szczególności:

- 1) wysokość posiadanych środków Funduszu, przeznaczonych na ten cel w danym roku;
- 2) potrzeby lokalnego rynku pracy;
- 3) opinię powiatowego urzędu pracy o możliwości skierowania do pracy zarejestrowanych osób niepełnosprawnych o określonych kwalifikacjach;
- 4) długość okresu prowadzenia działalności oraz doświadczenie pracodawcy w zakresie zatrudniania osób niepełnosprawnych;
- 5) kondycję finansową pracodawcy zapewniającą zatrudnianie osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej 36 miesięcy, która jest oceniana na podstawie:
 - a) posiadanych aktywów trwałych i obrotowych,
 - b) możliwości produkcyjnych i usługowych,
 - c) rachunku zysków i strat,
 - d) płynności finansowej;
- 6) stan zatrudnienia u pracodawcy;
- 7) wysokość przewidywanych kosztów, o których mowa w § 1 pkt 1;
- 8) rodzaj posiadanego tytułu prawnego do nieruchomości, budynku, lokalu lub pomieszczenia, w którym prowadzona jest działalność.

2. O sposobie rozpatrzenia wniosku należy powiadomić wnioskodawcę w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku wraz z kompletem dokumentów.

3. W przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku w okresie 30 dni od dnia powiadomienia wnioskodawcy należy zakończyć negocjacje w zakresie warunków zwrotu kosztów przewidzianych do uwzględnienia w umowie.

§ 6. 1. Zwrot kosztów przystosowania stanowiska obejmuje następujące koszty kwalifikujące się do objęcia pomocą:

- 1) zakup środków trwałych stanowiących wyposażenie związane z przystosowaniem stanowiska,
 - 2) wytworzenie środka trwałego związanego z przystosowaniem stanowiska systemem gospodarczym lub w zakładzie pracy
- w celu umożliwienia wykonywania przez pracownika niepełnosprawnego powierzonych czynności na poziomie porównywalnym z analogicznymi czynnościami wykonywanymi przez pracownika pełnosprawnego.

2. Wartość zakupu lub wytworzenia środków trwałych, o których mowa w ust. 1, zostaje pomniejszona o wartość takich samych środków trwałych, jeżeli stanowiłyby wyposażenie stanowiska osoby niebędącej osobą niepełnosprawną.

§ 7. 1. Zwrot kosztów, o których mowa w § 1 pkt 1 lit. b, obejmuje zakup materiałów oraz koszty robót budowlanych w rozumieniu przepisów Prawa budowlanego dotyczących dostosowania pomieszczeń zakładu, stosownie do potrzeb osób niepełnosprawnych.

2. Wartość zakupu materiałów oraz koszty robót budowlanych, o których mowa w ust. 1, pomniejsza się o wartość takich samych materiałów lub prac budowlanych, które zostałyby zakupione lub wykonane w związku z dostosowaniem pomieszczeń do potrzeb osób niebędących osobami niepełnosprawnymi.

§ 8. 1. Zwrot kosztów, o których mowa w § 1 pkt 1 lit. c, obejmuje nabycie oraz adaptację urządzeń ułatwiających osobie niepełnosprawnej funkcjonowanie w zakładzie pracy.

2. Wartość nabytych urządzeń oraz adaptacji urządzeń, o których mowa w ust. 1, pomniejsza się o wartość nabycia takich samych urządzeń oraz kosztów adaptacji urządzeń, które zostałyby zakupione lub adaptowane do potrzeb osób niebędących osobami niepełnosprawnymi.

§ 9. Zwrot kosztów rozpoznania mieszczący się w kosztach, o których mowa w § 1 pkt 1 lit. a-c, obejmuje niezbędne badania mające na celu ustalenie odpowiednio:

- 1) zdolności do wykonywania pracy na danym stanowisku z uwzględnieniem potrzeb wynikających z niepełnosprawności;
- 2) koniecznych elementów składowych wyposażenia danego stanowiska oraz zakresu obowiązków na tym stanowisku pracy, dających podstawę do oceny możliwości wykonywania pracy przez osobę niepełnosprawną;
- 3) konieczności nabycia urządzenia ułatwiającego osobie niepełnosprawnej funkcjonowanie w zakładzie pracy;
- 4) zakresu niezbędnego przystosowania pomieszczeń zakładu pracy w celu jego adaptacji do potrzeb osób niepełnosprawnych.

§ 10. Zwrot kosztów, o których mowa w § 1 pkt 1 lit. d, obejmuje wynagrodzenie pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu w zakresie czynności ułatwiających komunikowanie się z otoczeniem, a także czynności niemożliwych lub trudnych do samodzielnego wykonania przez pracownika niepełnosprawnego na stanowisku pracy, za czas poświęcony wyłącznie na tę pomoc.

§ 11. 1. Zakup środków trwałych, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 1, dokumentuje się fakturą, rachunkiem lub dowodem zapłaty.

2. Wytworzenie środka trwałego, o którym mowa w § 6 ust. 1 pkt 2, dokumentuje się, przedstawiając ocenę techniczną rzeczoznawcy wraz z dokonaną przez niego wyceną, przy czym koszty tej oceny i wyceny ponosi wnioskodawca.

§ 12. Zwrotem kosztów, o których mowa w § 1 pkt 1, nie obejmuje się kwoty podatku od towarów i usług oraz kwoty podatku akcyzowego.

§ 13. 1. Po zakończeniu negocjacji odpowiednio starosta (prezydent miasta na prawach powiatu) albo Prezes Zarządu Funduszu zawiera umowę z pracodawcą, o którym mowa w art. 26 ust. 1 lub art. 26d ustawy, która w szczególności określa:

- 1) termin przedłożenia przez wnioskodawcę rozpoznania; nie dotyczy to umowy o zwrot kosztów, o których mowa w § 1 pkt 1 lit. d;
- 2) terminy zawarcia umów o pracę z osobą lub osobami niepełnosprawnymi;
- 3) termin i wysokość zwrotu kosztów, o których mowa w § 1 pkt 1, odpowiednio do przedmiotu umowy;

- 4) liczbę osób niepełnosprawnych o określonych schorzeniach, pod kątem których, odpowiednio do przedmiotu umowy, zostaną:
 - a) dostosowane pomieszczenia zakładu pracy,
 - b) adaptowane lub nabyte urządzenia ułatwiające tym osobom funkcjonowanie w zakładzie pracy,
 - c) przystosowane tworzone lub istniejące stanowiska pracy;
 - 5) termin zawiadomienia wnioskodawcy o rozwiązaniu stosunku pracy lub wypowiedzeniu umowy o pracę z osobą niepełnosprawną;
 - 6) przypadki, w których umowa może być rozwiązana odpowiednio przez starostę (prezydenta miasta na prawach powiatu) lub Prezesa Zarządu Funduszu, a w szczególności:
 - a) niedokonania w ustalonym terminie:
 - przystosowania stanowisk pracy,
 - adaptacji pomieszczeń zakładu pracy,
 - adaptacji i nabycia urządzeń ułatwiających osobie niepełnosprawnej funkcjonowanie w zakładzie pracy,
 - b) niezatrudnienia osób niepełnosprawnych korzystających z:
 - przystosowanych stanowisk pracy,
 - adaptowanych pomieszczeń zakładu pracy,
 - adaptowanych lub nabytych urządzeń ułatwiających osobie niepełnosprawnej funkcjonowanie w zakładzie pracy,
 - c) likwidacji przystosowanych stanowisk pracy,
 - d) zawieszenia lub zaprzestania działalności.
2. Umowa, której przedmiotem jest zwrot kosztów, o których mowa w § 1 pkt 1 lit. a, dodatkowo określa:
- 1) liczbę przystosowywanych stanowisk pracy i termin, do którego będą one przystosowane, z wyszczególnieniem elementów wyposażenia będących przedmiotem zwrotu kosztów;
 - 2) uzgodnienia w zakresie odbioru przystosowanych stanowisk pracy.
3. Umowa, której przedmiotem jest zwrot kosztów, o których mowa w § 1 pkt 1 lit. b, dodatkowo określa:
- 1) zakres robót budowlanych i termin do ich zakończenia;
 - 2) uzgodnienia w zakresie odbioru zaadaptowanego pomieszczenia.
4. Umowa, której przedmiotem jest zwrot kosztów, o których mowa w § 1 pkt 1 lit. c, dodatkowo określa:
- 1) zakres adaptacji urządzenia ułatwiającego osobie niepełnosprawnej funkcjonowanie w zakładzie pracy;
 - 2) wyspecyfikowanie urządzeń, które mają zostać nabyte w celu ułatwienia osobie niepełnosprawnej funkcjonowania w zakładzie pracy;
 - 3) uzgodnienia w zakresie odbioru urządzeń, o których mowa w pkt 1 i 2.
5. Umowa, której przedmiotem jest zwrot kosztów, o których mowa w § 1 pkt 1 lit. d, dodatkowo określa liczbę godzin przeznaczanych miesięcznie przez zatrudnionego pracownika na pomoc pracownikowi niepełnosprawnemu.

§ 14. 1. Uruchomienie środków Funduszu następuje po przedłożeniu, odpowiednio staroście (prezydentowi miasta na prawach powiatu) lub Prezesowi Zarządu Funduszu, stosownych do przedmiotu umowy dokumentów, a w szczególności:

- 1) listy pracowników zatrudnionych odpowiednio:
 - a) na przystosowanych stanowiskach pracy,
 - b) w zaadaptowanych pomieszczeniach zakładu,
 - c) przy zaadaptowanych lub nabytych urządzeniach ułatwiających osobie niepełnosprawnej funkcjonowanie w zakładzie pracy;
- 2) rozliczenia i zestawienia kosztów odpowiednio:

- a) przystosowania stanowiska,
 - b) zaadaptowania pomieszczeń,
 - c) zaadaptowania lub nabycia urządzeń ułatwiających osobie niepełnosprawnej funkcjonowanie w zakładzie pracy;
- 3) rozpoznania, jeżeli zostało przeprowadzone, oraz faktury, rachunku lub dowodu zapłaty za rozpoznanie;
- 4) faktur, rachunków i dowodów zapłaty lub umów potwierdzających poniesione koszty odpowiednio:
- a) przystosowania stanowiska,
 - b) zaadaptowania pomieszczeń,
 - c) zaadaptowania lub nabycia urządzeń;
- 5) skierowań dla osób niepełnosprawnych wydanych przez powiatowy urząd pracy;
- 6) kopii umów o pracę zawartych z osobami niepełnosprawnymi;
- 7) kopii orzeczeń o stopniu niepełnosprawności pracowników;
- 8) zaświadczeń o braku przeciwwskazań do wykonywania pracy przez osoby niepełnosprawne, wydanych przez lekarza sprawującego profilaktyczną opiekę zdrowotną nad pracownikiem;
- 9) zaświadczeń o zasadności udzielania pomocy pracownikowi niepełnosprawnemu, o którym mowa w art. 26d ust. 1 ustawy, wydanych przez lekarza sprawującego profilaktyczną opiekę zdrowotną nad pracownikiem;
- 10) kopii zawartych z pracownikami umów o sprawowanie opieki nad pracownikami niepełnosprawnymi;
- 11) oceny technicznej rzeczoznawcy wraz z dokonaną przez niego wyceną w przypadku:
- a) wytworzenia środka trwałego systemem gospodarczym lub w zakładzie pracy,
 - b) zakupu sprzętu używanego;
- 12) wypisu z ewidencji środków trwałych.

2. Uruchomienie środków Funduszu w przypadku wnioskodawcy będącego starostą (prezydentem miasta na prawach powiatu) następuje z wyodrębnionego rachunku bankowego, o którym mowa w art. 48 ust. 1 pkt 1 ustawy, po uzyskaniu zgody Prezesa Zarządu Funduszu.

§ 15. Zwrot kosztów dokonywany na podstawie rozporządzenia przedsiębiorcom lub podmiotom, o których mowa w § 3, podlega kumulacji z każdą inną pomocą przeznaczoną na zatrudnienie osób niepełnosprawnych i nie może przekroczyć faktycznie poniesionych podwyższonych kosztów zatrudniania osób niepełnosprawnych określonych w przepisach odrębnych, które są kosztami dodatkowymi względem kosztów, które przedsiębiorca poniósłby, jeżeli zatrudniałby pracowników niebędących osobami niepełnosprawnymi, przez każdy okres, przez który pracownik lub pracownicy niepełnosprawni są w rzeczywistości zatrudniani.

§ 16. Zwrot kosztów, określonych w § 1 pkt 1, w przypadku przedsiębiorców lub podmiotów, o których mowa w § 3, może być udzielany łącznie z pomocą na zatrudnienie oraz inną pomocą w rozumieniu art. 87 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, jak i z innym wsparciem ze środków Wspólnoty Europejskiej, w odniesieniu do tych samych kosztów kwalifikujących się do objęcia pomocą, i nie może ona łącznie przekroczyć 100 % kosztów płacy w okresie, na jaki osoby niepełnosprawne zostały faktycznie zatrudnione.

§ 17. Przedsiębiorca lub podmiot, o którym mowa w § 3, może uzyskać pomoc w postaci zwrotu kosztów, o których mowa w § 1, jeżeli wartość tej pomocy brutto łącznie z inną pomocą na zatrudnienie otrzymaną przez niego w okresie kolejnych trzech lat poprzedzających dzień udzielenia planowanej pomocy nie przekracza kwoty stanowiącej równowartość 15 mln euro brutto.

§ 18. Warunkiem udzielenia pomocy, w postaci zwrotu kosztów określonych w § 1 pkt 1, przedsiębiorcy lub podmiotowi, o którym mowa w § 3, jest zobowiązanie się tego przedsiębiorcy lub podmiotu do przechowywania przez okres 10 lat dokumentacji pozwalającej na sprawdzenie zgodności przyznanej pomocy z przepisami rozporządzenia.

§ 19. Rozporządzenie obowiązuje do dnia 30 czerwca 2007 r.

§ 20. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.⁴⁾